

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐÀO TRẦN HÙNG

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ ĐẦU TƯ
XÂY DỰNG GIAO THÔNG ĐƯỜNG BỘ BẰNG VỐN
NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC Ở TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60 34 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn: GS.TSKH Vũ Huy Từ

Thái Nguyên - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ học hàm, học vị nào.

Tôi xin cam đoan: Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn này đã đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng 6 năm 2012

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Đào Trần Hùng

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành bản luận văn, tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của các cơ quan, các cấp lãnh đạo và cá nhân. Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn và kính trọng tới tất cả tập thể và cá nhân đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Trước hết tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới GS.TSKH Vũ Huy Từ người đã hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Khoa sau đại học, các đơn vị liên quan của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên. Tôi xin trân trọng cảm ơn các giáo sư, tiến sĩ của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - những người đã trang bị cho tôi những kiến thức quý báu để giúp tôi hoàn thành công trình này. Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của UBND tỉnh Quảng Ninh, Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Quảng Ninh, Sở Giao thông vận tải tỉnh Quảng Ninh, Cục thống kê tỉnh Quảng Ninh đã giúp tôi trong quá trình điều tra số liệu.

Tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, bạn bè đồng nghiệp đã động viên chia sẻ, giúp đỡ nhiệt tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu để tôi hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, ngày tháng 6 năm 2012

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Đào Trần Hùng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU, SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ.....	vii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
5. Bố cục của luận văn	3
CHƯƠNG 1:CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN GIAO THÔNG ĐƯỜNG BỘ BẰNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC.....	4
1.1. Khái niệm và đặc điểm của đầu tư phát triển giao thông đường bộ	4
1.1.1. Khái niệm.....	4
1.1.2. Đặc điểm	4
1.2. Vai trò của đầu tư phát triển giao thông đường bộ	6
1.2.1. Đẩy mạnh phát triển kinh tế.....	6
1.2.2. Phát triển văn hóa xã hội.....	7
1.2.3. Nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp	8
1.2.4. Đảm bảo an ninh quốc phòng	9
1.2.5. Đẩy mạnh hội nhập và giao lưu quốc tế	9
1.3. Vốn ngân sách nhà nước đầu tư phát triển giao thông đường bộ	9
1.3.1. Khái niệm về vốn ngân sách nhà nước	9
1.3.2. Đặc điểm vốn ngân sách trong phát triển giao thông đường bộ ...	11
1.3.3. Vai trò của vốn ngân sách nhà nước đối với phát triển giao thông đường bộ	13
1.4. Các nhân tố ảnh hưởng tới sử dụng hiệu quả vốn ngân sách nhà nước trong phát triển giao thông đường bộ.....	14
1.4.1. Đặc điểm tự nhiên của từng vùng.....	14
1.4.2. Các nhân tố về kinh tế.....	14
1.4.3. Các nhân tố về chính trị và pháp luật.....	15
1.4.4. Các chính sách của nhà nước và trình độ quản lý.....	15
1.4.5. Hiện trạng xuống cấp của giao thông đường bộ	16
1.4.6. Các nhân tố khác	17

1.5. Các loại hình đầu tư phát triển giao thông đường bộ bằng vốn ngân sách nhà nước	17
1.5.1. Đầu tư giao thông đường bộ theo chu kỳ dự án.....	17
1.5.2. Đầu tư giao thông đường bộ theo lĩnh vực đầu tư	19
1.5.3. Đầu tư giao thông đường bộ theo khu vực đầu tư	20
1.5.4. Đầu tư giao thông đường bộ theo vùng lãnh thổ	21
1.6. Hệ thống chỉ tiêu hiệu quả đầu tư phát triển giao thông đường bộ bằng vốn ngân sách nhà nước	21
1.6.1. Kết quả đầu tư	21
1.6.2. Hiệu quả đầu tư	22
CHƯƠNG 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	25
2.1. Cơ sở phương pháp luận	25
2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	25
2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu sơ cấp	25
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp.....	29
2.3. Phương pháp xử lý số liệu.....	30
2.4. Phương pháp phân tích số liệu	30
2.4.1. Phương pháp phân tổ	30
2.4.2. Phương pháp so sánh	30
2.4.3. Phương pháp đồ thị	31
2.4.4. Phương pháp chuyên gia, chuyên khảo	31
2.4.5. Phương pháp dự báo	31
2.5. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích.....	32
CHƯƠNG 3: ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN GIAO THÔNG ĐƯỜNG BỘ BẰNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC Ở TỈNH QUẢNG NINH.....	33
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của tỉnh Quảng Ninh	33
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	33
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	34
3.2. Thực trạng đầu tư phát triển hệ thống giao thông đường bộ ở tỉnh Quảng Ninh	39
3.2.1. Thực trạng hệ thống giao thông đường bộ.....	39
3.2.2. Tình hình huy động vốn ngân sách nhà nước đầu tư phát triển giao thông đường bộ	42
3.2.3. Tình hình sử dụng vốn ngân sách nhà nước cho đầu tư phát triển giao thông đường bộ ở tỉnh Quảng Ninh	46

3.3. Kết quả và hiệu quả đầu tư phát triển giao thông đường bộ ở tỉnh Quảng Ninh bằng vốn NSNN	52
3.3.1. Kết quả đạt được	52
3.3.2. Hiệu quả đạt được	53
3.3.3. Tồn tại và nguyên nhân.....	56
CHƯƠNG 4: . GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ ĐẦU TƯ XÂY DỰNG GIAO THÔNG ĐƯỜNG BỘ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH QUẢNG NINH BẰNG VỐN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC.....	62
4.1. Phương hướng, mục tiêu đầu tư phát triển giao thông đường bộ Quảng Ninh đến 2020	62
4.1.1. Quan điểm đầu tư phát triển giao thông đường bộ của tỉnh Quảng Ninh đến 2020	62
4.1.2. Mục tiêu phát triển kinh tế - Xã hội của Quảng Ninh	63
Nguồn: Cục Thống kê tỉnh Quảng Ninh, 2011	75
4.1.3. Mục tiêu phát triển giao thông đường bộ.....	75
4.2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả đầu tư xây dựng giao thông đường bộ ở tỉnh Quảng Ninh bằng vốn NSNN	76
4.2.1. Hoàn thiện công tác lập quy hoạch, kế hoạch phát triển giao thông đường bộ	76
4.2.2. Các giải pháp về chính sách tạo vốn NSNN phát triển giao thông đường bộ.	78
4.2.3. Các giải pháp tăng cường hiệu lực công tác quản lý nhà nước về phát triển giao thông đường bộ	80
4.2.4. Tăng cường công tác giám sát chất lượng, tiến độ xây dựng và thanh tra, kiểm tra tài chính đối với các dự án đường bộ	82
4.2.5. Các giải pháp làm tăng hiệu quả công tác giải phóng mặt bằng ..	84
4.2.6. Các giải pháp về bảo vệ môi trường	86
4.2.7. Các giải pháp về phát triển nguồn nhân lực.....	87
4.2.8. Các giải pháp về đầu tư phát triển khoa học công nghệ	88
4.2.9. Hoàn thiện cơ chế đấu thầu và tăng cường quản lý công tác đấu thầu.....	89
4.2.10. Các giải pháp về tăng cường đầu tư giao thông đô thị và giao thông nông thôn	90
KẾT LUẬN.....	92
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	93

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

1. NSNN: Ngân sách nhà nước
2. GTĐB: Giao thông đường bộ
3. GTVT: Giao thông vận tải
4. VĐT: Vốn đầu tư
5. CSHT: Cơ sở hạ tầng
6. GTNT: Giao thông nông thôn

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU, SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ

Bảng 3.1: Mạng lưới giao thông đường bộ.....	40
Bảng 3.2: Vốn NSNN cho giao thông đường bộ trên địa bàn Quảng Ninh ...	44
Bảng 3.3: Cơ cấu vốn đầu tư GTĐB 2007-2011 của tỉnh Quảng Ninh.....	45
Bảng 3.4: Tỷ lệ vốn đầu tư xây dựng mới trong vốn NSNN cho GTĐB của tỉnh Quảng Ninh.....	48
Bảng 3.5: Vốn NSNN cho bảo trì và sửa chữa đường bộ 2007-2011 tại tỉnh Quảng Ninh.....	50
Bảng 3.6: So sánh hiện trạng hạ tầng GTĐB 2007 và 2011 tại tỉnh Quảng Ninh.....	52
Bảng 3.7: Khối lượng hành khách và hàng hoá được vận chuyển qua đường bộ giai đoạn 2007-2011	54
Bảng 3.8: Hệ số phát triển vận tải của ngành GTĐB tại tỉnh Quảng Ninh	54
Bảng 3.9: Tốc độ tăng trưởng kinh tế của Quảng Ninh từ 2007-2011	55
Bảng 4.1: Dự báo dân số, lao động đến năm 2020 của tỉnh Quảng Ninh.....	70
Bảng 4.2: Một số chỉ tiêu cơ bản đến năm 2020 của tỉnh Quảng Ninh	74
Bảng 4.3: Tốc độ tăng trưởng đến năm 2020 của tỉnh Quảng Ninh.....	75
Biểu đồ 3.1: So sánh hạ tầng GTĐB năm 2007 và 2011	53
Hình 1.1: Sơ đồ chu kì dự án đầu tư	17

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Giao thông đường bộ là một bộ phận quan trọng của giao thông vận tải nói riêng và của hệ thống kết cấu hạ tầng kinh tế xã hội nói chung, nó có vai trò rất quan trọng trong phát triển kinh tế-xã hội, đóng góp to lớn vào nhu cầu đi lại của nhân dân, mở rộng giao lưu với các vùng, xóa đi khoảng cách về địa lý, chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng hợp lý phát huy lợi thế của từng vùng, từng địa phương, từng ngành, xoá đói giảm nghèo, củng cố an ninh quốc phòng...

Quảng Ninh là tỉnh miền núi thuộc khu vực phía Bắc của Tổ quốc, phía tây giáp tỉnh Lạng Sơn và Bắc Giang, phía đông giáp Vịnh Bắc Bộ, phía tây nam giáp tỉnh Hải Dương và Hải Phòng, phía bắc giáp huyện Phòng Thành và thị trấn Đông Hưng Quảng Tây Trung Quốc với cửa khẩu Móng Cái và Trinh Tường, có đường biên giới với Trung Quốc dài 132,8 Km. Quảng Ninh là hình ảnh của Việt Nam thu nhỏ với đầy đủ các yếu tố về tự nhiên, thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội.

Xác định được tầm quan trọng của việc phát triển giao thông nói chung và giao thông đường bộ nói riêng đối với phát triển kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng,... thời gian qua Tỉnh đã đầu tư cải tạo, nâng cấp, xây dựng mới nhiều tuyến đường nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế, an ninh quốc phòng... tại các địa bàn trong tỉnh.

Tuy nhiên những bất cập trong công tác quản lý nguồn vốn, công tác quy hoạch, công tác chuẩn bị đầu tư, công tác môi trường... đã làm giảm hiệu quả kinh tế - xã hội của các công trình giao thông đường bộ. Vì vậy đã gây ảnh hưởng không nhỏ tới mục tiêu phát triển chung của Tỉnh, làm chậm quá trình phấn đấu đến 2015 tỉnh Quảng Ninh là tỉnh công nghiệp hiện đại.

Để có thể phát huy được tối đa vai trò của mình thì yêu cầu đặt ra là trong thời gian tới, cần phải phát triển ngành giao thông đường bộ nói riêng và giao thông vận tải nói chung, cần phải đi trước một bước. Tuy nhiên hiện nay vẫn chưa có một công trình nghiên cứu nào hướng vào các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả đầu tư xây dựng giao thông đường bộ bằng vốn NSNN tại tỉnh Quảng Ninh.

Vì vậy, tôi đã quyết định chọn đề tài: ***“Giải pháp nâng cao hiệu quả đầu tư xây dựng giao thông đường bộ bằng vốn ngân sách nhà nước ở tỉnh Quảng Ninh”*** để thực hiện luận văn Thạc sỹ kinh tế chuyên ngành Quản lý kinh tế.

2. Mục tiêu nghiên cứu

a. Mục tiêu chung

Thông qua việc thu thập số liệu, tổng hợp và phân tích kết quả đầu tư xây dựng giao thông đường bộ ở tỉnh Quảng Ninh, đề tài sẽ đưa ra một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả đầu tư xây dựng giao thông đường bộ ở tỉnh Quảng Ninh bằng vốn ngân sách nhà nước.

b. Mục tiêu cụ thể

- Hệ thống hóa được cơ sở lý luận về đầu tư phát triển giao thông đường bộ bằng vốn ngân sách nhà nước.
- Thu thập số liệu, tổng hợp và phân tích kết quả đầu tư phát triển giao thông đường bộ ở tỉnh Quảng Ninh bằng vốn ngân sách nhà nước.
- Đưa ra một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả đầu tư xây dựng giao thông đường bộ ở tỉnh Quảng Ninh bằng vốn ngân sách nhà nước.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

a. Đối tượng nghiên cứu

Hiệu quả đầu tư xây dựng giao thông đường bộ của một số dự án ở tỉnh Quảng Ninh bằng vốn ngân sách nhà nước.